

Collegevoorstel

Onderwerp

Algemeen Belang Besluit voor de exploitatie en het onderhoud van sportaccommodaties

portefeuillehouder: Bram Jacobs
cluster/team: Inwoners / Welzijn
opsteller: Tim Berrevoets
datum vergadering: 18 mei 2021
zaaknummer: 0889240788

Samenvatting

Op 2 maart 2015 heeft de raad een algemeen-belang-besluit genomen voor een groot aantal activiteiten van de gemeente waarop de Wet markt en overheid van toepassing is. Hierbij werd onder andere ook het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties genoemd. Gezien de huidige jurisprudentie is het nodig om dit te actualiseren en duidelijker te motiveren.

Voorstel / advies

Wij stellen u voor om bijgaand raadsvoorstel en -besluit aan de raad voor te leggen.

Beslissing BenW

Toelichting BenW-nota

1. Aanleiding

In 2015 heeft de raad een algemeen-belang-besluit genomen maar, dat besluit is niet gepubliceerd en daardoor niet in werking getreden. Daarnaast is er inmiddels jurisprudentie over algemeen-belang-besluiten. De eisen die aan de motivering van zo'n besluit worden gesteld, zijn nu veel strenger dan in de beginperiode. Bij de exploitatie van zwembad de Bercken heeft AKD geadviseerd om opnieuw een algemeen-belang-besluit te nemen. We nemen dit advies over voor de exploitatie van onze sportaccommodaties.

2. Doelstelling

Het nemen van een algemeen-belang-besluit voor de sportaccommodaties door de gemeenteraad.

3. Uitgangssituatie

Voor de binnensportaccommodaties verhuurt de gemeente haar accommodaties aan een exploitant, de SBBB (voorheen Optisport). Alhoewel er een huurprijs aan de gemeente wordt betaald die kostendekkend is, ontvangt de SBBB wel een exploitatiebijdrage om de huurtarieven aan haar gebruikers, laag te houden.

De buitensportaccommodaties heeft de gemeente in eigen beheer. De huurtarieven zijn niet kostendekkend. Daarmee houden we ons niet aan de gedragsregel van de wet Markt & Overheid: bekostiging middels een integrale kostprijsberekening. Er is daarom een motivering nodig waarom dit in het algemeen belang van onze inwoners is.

4. Rol gemeente

De gemeente is hierin trekker van het voorstel.

5. Toelichting

Als overheid mogen we goederen of diensten aanbieden. Maar, we zijn dan actief op de markt, en gedragen ons dan als ondernemer. Maar, wij hebben als overheid publieke middelen. Ondernemers hebben dat niet.

Wanneer we 'actief' zijn op de markt, dan heeft dat effect op andere ondernemers. De Wet Markt en Overheid heeft als doel concurrentievervalsing door de overheid tegen te gaan en ondernemers te beschermen. Als we de markt op gaan, moeten we ons houden aan 4 gedragsregels. Maar als een activiteit aangemerkt is als een algemeen belang, gelden deze gedragsregels niet.

We hoeven dan niet alle kosten door te berekenen en de exploitant kan een lagere huurprijs vragen aan verenigingen waardoor meer inwoners lid kunnen worden van een sportvereniging. Hiermee stimuleren we dat zoveel mogelijk mensen in beweging komen en blijven. Daarom moet zo'n algemeen-belang-besluit goed onderbouwen waarom gewone ondernemers deze activiteit niet net zo goed als wij kunnen uitvoeren.

Het huidige algemeen-belang-besluit voldoet niet. Het is in 2015 wel vastgesteld door de raad, maar is niet gepubliceerd en dus formeel niet in werking getreden. Daarnaast blijkt uit jurisprudentie over algemeen-belang-besluiten dat de besluiten van de eerste lichting niet goed gemotiveerd zijn.

Ook Europa Decentraal adviseert decentrale overheden om recente jurisprudentie mee te nemen wanneer zij een economische activiteit willen uitzonderen van de regels van de Wet markt en overheid, in elk geval tot er duidelijkheid is hoe de regels omtrent het nemen van een algemeen-belang-besluit aangescherpt worden. In recente jurisprudentie hebben meerdere algemeen-belang-besluiten de rechterlijke toets niet doorstaan, want deze besluiten waren volgens de rechter niet zorgvuldig genoeg gemotiveerd.

Het huidige algemeen-belang-besluit dateert uit maart 2015 en is zo'n besluit van de eerste lichting. Het is genomen voor een groot aantal activiteiten van de gemeente waarop de Wet markt en overheid van toepassing is. Hierbij wordt onder andere ook beheer en exploitatie van sportaccommodaties genoemd.

Zoals hierboven aangegeven is dit besluit niet gepubliceerd en daardoor formeel nooit in werking getreden. Alsnog publiceren is geen optie gelet op de huidige jurisprudentie. De rechtbanken toetsen de privaatrechtelijke handelswijze van de gemeenten aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel. De algemeen-belang-besluiten die zijn genomen toen de Wet markt en overheid pas in werking was getreden, voldoen niet aan deze normen. Ook is ons algemeen-belang-besluit niet voldoende gemotiveerd en ontbreekt het aan onderbouwing. Het besluit uit 2015 komt nu niet meer door de rechterlijke toets.

AKD heeft over het opstellen van het algemeen-belang-besluit voor het zwembad geadviseerd. Het lukte niet om dat besluit uit te breiden naar de exploitatie van sportaccommodaties en naar de overige sectoren uit het algemeen-belang-besluit uit 2015.

Wij stellen u daarom voor om de raad voor te stellen om een algemeen-belang-besluit te nemen voor het beheer en exploitatie van sportaccommodaties en bijgaand raadsvoorstel en –besluit aan de raad voor te leggen.

6. Visie Blij in Beesel

Dit past in de visie Blij in Beesel. Dit past ook bij het speerpunt 'beleven' en bij 'gemeente in gemeenschap' waarbij we verenigingen en inwoners ondersteunen en zo goed mogelijk faciliteren. Een ander speerpunt die inwoners hebben benoemd is 'saamhorigheid'. Dit gaat uit van een sociale en verbonden gemeenschap. Onze (sport)verenigingen spelen hierin een cruciale rol.

We nemen het algemeen-belang-besluit om de sociale cohesie te versterken. En, om sport en bewegen toegankelijk te houden voor iedereen.

7. Integrale afstemming

Team Welzijn, Financiën en AJZ hebben dit voorstel gezamenlijk afgestemd.

- a. Collegeprogramma
- b. Financieel
- c. Juridisch
Het algemeen-belang-besluit regelt dat we ons niet aan de gedragsregels van de Wet Markt en Overheid hoeven te houden. Het zegt niets over met wie we een overeenkomst aangaan om de exploitatie en het beheer uit te voeren.

Een belanghebbende kan bezwaar en beroep indienen tegen een algemeen-belang-besluit.

Dit collegevoorstel is niet openbaar. De uitzondering van artikel 10 lid 2 sub b en sub g van de Wet openbaarheid bestuur is van toepassing (financieel belang gemeente, voorkomen onevenredige bevoor- of benadeling bij deze zaak betrokken rechtspersonen)

- d. Risico's
Tegen een algemeen-belang-besluit staat bezwaar en beroep open. Omdat het huidige algemeen-belang-besluit uit 2015 formeel niet in werking is getreden moeten we de raad vragen om dit alsnog te nemen.
- e. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie)
We publiceren onze besluiten in het Gemeenteblad (op www.overheid.nl)

8. Toegankelijkheid

nvt

9. Duurzaamheid

nvt

Bijlagen

- raadsvoorstel
- raadsbesluit